

PYHÄ SUURMARTTYYRI EUFIMIA

Pyhä Eufimia eli Khalkedonissa keisari Diocletianuksen hallituskaudella (284–305). Hänen vanhempansa, jotka olivat rikkaita ja hurskaita, kasvattivat hänet Kristuksen rakkaudessa. Siihen aikaan Priscus tuli Aasian prokonsuliksi. Hän oli intomielinen Marsin palvoja ja antoi käskyn, että kaikkien maakunnan asukkaiden oli kuolemanrangaistuksen uhalla tultava Khalkedoniin viettämään hänen jumalansa juhlaa. Suojellakseen uskoaan kristityt pakenivat pieninä ryhminä yksinäisiin taloihin ja erämaihin. Myös pyhä Eufimia pakeni tyrannia 49 muun kristityn kanssa. Hyveellisyydellään ja viisaudellaan hän loisti heidän keskellään kuin kirkas tähti.

Pian Eufimia ja hänen seuralaisensa kuitenkin löydettiin ja tuotiin prokonsulin eteen. Tämä koetti suostutella heitä uhraamaan vetoamalla heidän nuoruuteensa ja terveeseen järkeen. “Älä tuhlaa aikaasi ja sanojasi meihin”, pyhät vastasivat. “Me olemme järki-ihmisiä, joille olisi suurin mahdollinen häpeä luopua ainoasta totisesta Jumalasta, taivaan ja maan Luojasta, palvoaksemme mykkiä ja järjettömiä epäjumalia. Emme pelkää kidutuksia, joilla uhkaat meitä. Kestämme ne helposti, ja ne tulevat osoittamaan sinulle Jumalamme voiman.”

Nämä sanat saivat prokonsulin raivoihinsa. Hän antoi kiduttaa Eufimias ja hänen tovereitaan keskeytyksettä 20 päivän ajan. Havaitessaan, että heidän uskonsa oli järkkymätön, ja käsitteessään, että Eufimia oli ryhmän kantava voima, hän käski murskata Eufimian ruumiinjäsenet kidutuspyörässä. Marttyyri kutsui kuitenkin avukseen Jumalaa ja selvisi kidutuspyörästä vahingoittumattomana. Sen jälkeen hänet heitettiin tuliseen pätsiin, jonka liekit ylsivät yli 12 metrin korkeuteen, mutta Jumala tuli Eufimian avuksi myös siellä: Hän lähetti enkelin, joka karkotti tulen liekit hänen ympäriltään. Tämä ihme sai kaksi pyöveliä, Viktorin ja Sostheneksen, uskomaan Kristukseen. Vain muutamaa päivää myöhemmin he kuolivat marttyyreina petojen hampaissa.

Pyhän oli kestävä vielä monia kidutuksia, joissa Jumala aina varjeli hänet. Näin Hän osoitti, kuinka paljon vahvempi armo on mitään kidutuksia, jotka ihminen pahuudessaan voi keksiä. Lopulta Eufimia heitettiin petojen eteen. Hän antoi henkensä Jumalalle karhun pelkästään puaraistessa häntä.

Kun Diocletianuksen vaino loppui, kristityt panivat pyhän Eufimian pyhänjäännökset kultaiseen sarkofagiin, joka sijoitettiin hänelle omistettuun kirkkoon. Pyhän Eufimian juhlapäivänä hänen haudastaan lähti tuore verivirta, josta levisi taivaallinen tuoksu. Hänen pyhänjäännösarkkunsaa äärellä tapahtui Khalkedonin yleisessä kirkolliskokouksessa vuonna 451 myös ihme, jonka kautta monofysiittien teokset paljastuivat harhaoppisiksi ja hylättiin. Yhteisestä päätöksestä molemmat osapuolet asettivat näkemyksensä sisältäneet asiakirjat pyhän Eufimian pyhänjäännösarkkuun. Saapuessaan paikalle seuraavana aamuna he huomasivat, että pyhä Eufimia oli sulkenut ortodoksien asiakirjan tiukasti rinnalleen, kun taas monofysiittien asiakirja löytyi hänen jalkojensa alta.

Pyhän Eufimian pyhänjäännökset vetivät jatkuvasti puoleensa pyhiinvaeltajia sankoin joukoin. Ne siirrettiin Konstantinopoliin persialaisten maahanhyökkäyksen aikana vuonna 616. Siellä ne ovat säilyneet patriarkaatin kirkossa, Fanarissa, turmeltumattomina aina tähän päivään saakka.